

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2014-02-27
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 581-13

SÖKANDE

Nacka kommun
131 81 Nacka

Ombud: Jur.kand. Erik Nordström, WSP Environmental, Box 13033,
402 51 Göteborg

SAKEN

Ansökan om tillstånd till vattenverksamhet avseende muddring, utfyllnad, sprängning och byggande i vatten m.m. på fastigheten Skogsö 2:45 i Nacka kommun

Avrinningsområde: 61/62
AnläggningsID: 36401
Koordinater (SWEREF99): N: 6577605 E: 686506

DOMSLUT

Lagligförklaring

Mark- och miljödomstolen lagligförklarar med stöd av 17 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken befintlig kajanläggning, enligt läge redovisat i domsbilaga 1, på fastigheten Skogsö 2:45 i Nacka kommun.

Tillstånd

Mark- och miljödomstolen lämnar Nacka kommun tillstånd enligt miljöbalken att på fastigheten Skogsö 2:45, Nacka kommun

dels uppföra och bibehålla fyra stycken flytbryggor med en sammanlagd total längd av 330 meter, brygga, kaj och ramp i enlighet med domsbilaga 1,

dels för vid uppförandet av ovan anläggningar utföra muddring, schaktning, utfyllnad, sprängning och pålning.

Villkor

För den tillståndsgivna verksamheten ska följande villkor gälla.

1. Samtliga arbeten ska utföras och verksamheten bedrivs i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angetts i ansökningshandlingarna samt vad sökanden i övrigt har uppgett eller åtagit sig.

Dok.Id 307834

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00

2. Arbetena i vatten ska utföras på så sätt att grumling i möjligaste mån begränsas. Grumlade arbeten i vattenområden får inte utföras under perioden 1 april till 15 augusti.
3. Muddringsmassor ska tas omhand av godkänd deponi.
4. Sökande ska i god tid innan arbetena påbörjas och i samråd med tillsynsmyndigheten lämna ett förslag till kontrollprogram till tillsynsmyndigheten. Kontrollprogrammet ska omfatta såväl anläggningsarbetena som den kommande driften av verksamheten.

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen i målet.

Arbetstid

De arbeten för vattenverksamhet som medgetts i denna dom ska vara utförda senast inom fem (5) år räknat från dagen för lagakraftvunnet tillstånd. Tillståndet förfaller om sökanden inte iakttar bestämmelserna om arbetstid. Arbetstiden kan dock förlängas i enlighet med bestämmelserna i 24 kap. 2 § andra stycket miljöbalken.

Oförutsedd skada

Om den vattenverksamhet som avses med tillståndet medför skada, som mark- och miljödomstolen inte har förutsett, får den skadelidande framställa anspråk på ersättning. Sådant anspråk ska, för att tas upp till prövning, framställas till mark- och miljödomstolen inom fem (5) år från arbetstidens utgång.

Prövningsavgift

Mark- och miljödomstolen fastställer prövningsavgiften slutligt till trettiotusen (30 000) kronor.

Rättegångskostnader

Nacka kommun ska ersätta Länsstyrelsen i Stockholms län dess rättegångskostnad med niotusensexhundra (9 600) kronor jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för denna dom till dess betalning sker.

YRKANDEN

Nacka kommun (sökanden) har yrkat att mark- och miljödomstolen ska lämna sökanden tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken att på fastigheten Skogsö 2:45 i Nacka kommun,

dels få uppföra och bibehålla brygga, flytbryggor, kaj och ramp,

dels för vid uppförandet av ovan anläggningar utföra muddring, schaktning, utfyllnad, sprängning och pålning.

Sökanden har vidare yrkat att mark- och miljödomstolen

- fastställer arbetstiden till 5 år från dag för lagakraftvunnen dom i målet
- fastställer tiden för anmälan om oförutsedd skada till 5 år från dag för arbetstidens utgång
- fastställer slutliga villkor i enlighet med sökandens förslag
- godkänner den till ansökan fogade miljökonsekvensbeskrivningen
- fastställer prövningsavgiften till 30 000 kronor.

Sökanden yrkar slutligen att mark- och miljödomstolen lagligförklarar befintligt kaj inom fastigheten.

MÅLETS HANDLÄGGNING

Ansökan kom in till mark- och miljödomstolen den 28 januari 2013 och kungjordes en första gång den 26 mars 2013. Sökanden har efter kungörandet av ansökan och sedan synpunkter på ansökan avgetts ändrat det sökta utförandet varför ansökan kungjordes en andra gång den 22 oktober 2013. Ändringen innebar huvudsakligen en utökning av ytan på hamnplanen samt en justering av placeringen av en ramp, vilket medför ett större muddringsområde än det tidigare angivna, ökad mängd muddermassor och en ökning av det utfyllda vattenområdet. En justerad teknisk beskrivning och en justerad miljökonsekvensbeskrivning har getts in.

Remissmyndigheter, organisationer och närboende har lämnat synpunkter.

ANSÖKAN M.M.

Ansökan kan i korthet sammanfattas enligt följande.

Bakgrund

Nacka kommun söker tillstånd för vattenverksamhet avseende muddring inom ett cirka 1 800 m² stort vattenområde, utfyllnad av ett cirka 900 m² stort vattenområde, sprängning och byggande i vatten. Nacka kommun ansöker vidare om lagligförklaring av befintlig vattenanläggning. Syftet med åtgärderna är att rusta upp och modernisera ett befintligt fritidsbåtsvarv och småbåtshamn beläget på fastigheten Skogsö 2:45 i Skutviken, Lännerstasundet. De planerade åtgärderna i vattenområdet berör en total yta av 9 950 m².

Inom det nu aktuella området av fastigheten i Skutviken finns sedan 1930-talet ett befintligt småbåtsvarv, Stäkets varv, och en småbåtshamn. Varvet och småbåtshamnen planeras att rustas upp och moderniseras för fortsatt verksamhet som småbåtsvarv och fritidsbåtshamn. Man planerar att vintertid kunna förvara ca 100 båtar i nyuppförda båthus och sommartid ha plats för upp till 200 båtar i vattnet. I dagsläget förvaras ca 25 båtar på land och ca 65 i vattnet. Verksamhetens omfattning har dock varierat över tiden.

Det utökade antalet båtplatser innebär att det behöver anläggas flera bryggor, med en total längd om cirka 330 meter. De befintliga bryggorna ersätts med nya bryggor av samma konstruktion som de befintliga dvs. flytbryggor. Det kommer även att anläggas en ramp för sjösättning och upptagning av båtar.

En hamnplan med kaj kommer att anläggas, varvid ett vattenområde måste fyllas ut till en höjd av ca 1,6 meter över medelvattenstånd. En träbrygga förbinder den nya hamnplanen med idag befintlig hamnyta i öster. Den nya vattenlinjen är planerad att till största delen vara en slänt och längs en mindre sträcka en vertikal kajlinje. Bottendjupet planeras till ca 3 meter under medelvattenstånd kring ramp för att kunna utföra av- och påmastning av segelbåtar, vilket åstadkommes genom muddring. I den västra delen av området som skall muddras, kan bergschaktning vara nödvändig med därtill hörande sprängningsåtgärder.

De arbetsåtgärder som behöver genomföras omfattar således muddring, utfyllnad av vattenområde, markarbeten, byggande av hamnplan, ramp, brygga och flytbryggor.

Verksamhetsområdet

Nacka kommun, ägare till fastigheten, är sökande. Kommunen utarrenderar fastigheten till Stockholms båtsnickeri AB, som kommer att bedriva snickeri- och varvsverksamheten inom området.

Utformningen av vattenanläggningarna som ska ligga till grund för tillståndsansökan framgår av sidan 7 i den uppdaterade tekniska beskrivningen (se även domsbilaga 1). Detta medför att ett ca 1 800 m² stort område behöver muddras och att mängden muddermassor uppgår till cirka 2 000 m³ samt att det utfyllda vattenområdet (hamnplanen) uppgår till cirka 900 m². De planerade åtgärderna i vattenområdet kommer att beröra en yta om cirka 9 950 m².

Åtgärderna och anläggningarna kommer att vidtas och uppföras inom strandskyddat område och strandskyddsbestämmelserna i 7 kap. miljöbalken måste därför iakttas. Denna prövning görs inom ramen för ärendet om tillstånd till vattenverksamhet, vilket vidareutvecklas nedan.

Samrådsförfarandet

Samråd med berörda myndigheter hölls den 14 maj 2012 på länsstyrelsen i Stockholm med representanter för länsstyrelsen och kommunen. Inför mötet hade ett samrådsunderlag upprättats.

Information om verksamheten kungjordes i Nacka Värmdöposten den 5 juni 2012. Ett uppdaterat samrådesunderlag skickades till de som ansågs beröras av verksamheten, vilka hade möjlighet att lämna synpunkter till den 31 juli 2012.

Samrådsförfarandet finns vidare beskrivet i samrådsredogörelsen, bilaga 2 i miljökonsekvensbeskrivningen, där inkomna synpunkter även framgår.

Sakägare i vattenrättslig mening

Sökanden äger fastigheten Skogsö 2:45, där verksamheten är belägen. Sökanden äger även den omkringliggande fastigheten Skogsö 2:24. Aktuell fastighet arrenderas av Stockholm Båtsnickeri AB. Några ytterligare sakägare bedöms inte föreligga.

Rådighet

Varvet i Skutviken ligger inom fastigheten Skogsö 2:45 i Nacka kommun. Fastigheten ägs av sökanden och är för närvarande utarrenderad till Stockholms Båtsnickeri AB som bedriver varvsverksamhet på fastigheten. Inga andra rättigheter finns för området. Rådighet bedöms därför föreligga.

Tidplan

Enligt planeringen kommer byggstarten på land att ske under år 2013. Arbetena i vatten påbörjas så snart som det är möjligt men tidplanen beror till stor del på när tillstånd meddelas. Hela tillbyggnaden och upprustningen av verksamheten planeras att vara färdigställd 2015.

Aktuella beslut

Den befintliga verksamheten har inte tidigare tillståndsprövats vare sig när det gäller vattenverksamhet eller varvsverksamheten. Det saknas tillstånd för andra vattenverksamheter i det berörda området.

Naturresevnatsnämnden i Nacka kommun har beslutat att det inte behövs någon dispens från reservatsföreskrifterna för den planerade verksamheten. Beslutet har vunnit laga kraft.

Länsstyrelsen har den 18 december 2012 bedömt att verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Fixpunkt och höjdsystem

De höjdangivelser som finns i denna ansökan refererar till RH00. Koordinatsystemet är Sweref 99 1800.

Lokalisering

Skutviken ligger på södra stranden av Lännerstasundet i Nacka kommun. Stranden avgränsas av Skutviken i norr, Skutudden i öster och klippor i söder. Inom området finns ett småbåtsvarv från 1930-talet. Varvsområdet är ca 2 500 m² stort och har/har haft ett antal byggnader avsedda för varvsverksamhet (båtförvaring, verkstäder, förråd, manskapsbodar). Förutom befintlig bebyggelse inom varvsområdet finns i princip ingen bebyggelse i området.

Gällande planer

Fastigheten Skogsö 2:45 är inte detaljplanelagd. Nacka kommun antog en ny översiktsplan (ÖP) den 11 juni 2012. I denna ÖP är området för småbåtshamnen redovisat som natur och större rekreationsområden. I samband med arbetet för att revidera Nacka kommuns översiktsplan konstaterades att kommunen även behövde ett kustprogram. Ett sådant utarbetades och antogs av kommunstyrelsen den 28 november 2011. Kustprogrammet är vägledande för kommunens arbete med kust- och havsvattenområden och behandlar både mark- och vattenanvändning samt strategiska utvecklingsfrågor. I kustprogrammet anges att det befintliga småbåtsvarvet måste få utvecklas. Det finns också angivet att en idé för området är en strandpromenad från idrottsområdet i Fisksätra längs med vattnet bort till Skutviken.

Riksintressen

Området kring varvet är av riksintresse då det utgör ett kust- och skärgårdsområde enligt 4 kap. miljöbalken. Hela Nackas kust och skärgård är av riksintresse (se ÖP 2012).

Energimyndigheten har inte pekat ut några riksintresseområden i området, men länsstyrelsen har bedömt att stamnätet är av riksintresse enligt 3 kap. 8 § miljöbalken. Det är Energimyndigheten som enligt 2 § förordningen om hushållningen om mark- och vatten ska peka ut riksintressen. Detta har dock inte skett varvid länsstyrelsen enligt 4 § i förordningen, underrättat berörd myndighet om att länsstyrelsen anser att ytterligare riksintresseområden behöver pekas ut. Ett utpekad riksintresseområde för energidistribution i form av en stamnätskabel finns nära Skutviken.

Farleden genom Lännerstasundet och Baggensstäket har pekats ut av Trafikverket som riksintresseområde för kommunikationer. Farleden kommer inte att påverkas av den tänkta verksamheten.

Områdes- och artskydd

Den befintliga småbåtshamnen ligger i naturreservatet Skogsö. Naturreservatsnämnden i Nacka kommun har i beslut den 23 oktober 2012 meddelat att relevanta åtgärder för vattenverksamheten är förenliga med naturreservatets föreskrifter och att någon dispens därmed inte krävs.

Det finns inga djur- och växtskyddsområden vid Skutviken.

Strandskyddet är utökad och gäller 300 m på land och 100 m i vatten enligt ÖP 2011.

Alternativa lokaliseringar

Ansökan om tillstånd avser en modernisering och upprustning av en sedan 1930-talet befintlig verksamhet med varv och småbåtshamn.

En eventuell alternativ lokalisering skulle innebära ett ianspråktagande av ett nytt mark- och vattenområde. Moderniseringen och upprustningen av den befintliga

verksamheten innebär därför ett resurseffektivt användande av mark- och vattenområdena samt att påverkan från den befintliga verksamheten kommer bli lägre än vad den tidigare har varit. Ur såväl ekonomisk- som naturresurssynpunkt har det därför inte bedömts vara motiverat med en alternativ lokalisering.

Alternativ utformning

I utredningen av det tekniska utförandet har ett antal olika alternativa utformningar avseende logistik och kajlinjer utretts varav två alternativ ansetts vara de mest genomförbara.

Med anledning av varierande bottenförhållanden med lösa finjordar (öster) respektive friktionsjord (väster) blir förstärkningsåtgärder och kajkonstruktioner mer omfattande i Alternativ 1 än i Alternativ 2. Då förstärkningsåtgärderna för kajlinjer behöver utföras genom urgrävning (muddring) av lösa finjordar, innebär detta att muddringsvolymerna för Alternativ 1 ökar från ca 1 200 m³ till ca 1 500 m³. Utöver detta skulle utfyllnaden för hamnplanen bli mer omfattande.

På grund av logistiska skäl har dock Alternativ 2 inte visat sig förenligt med den planerade driften av verksamheten beträffande lyft och hantering av båtarna i förhållanden till placeringen av spolplattan och båthallarna. Sökanden har därför valt att gå vidare med Alternativ 1.

Nollalternativet innebär att den nuvarande markanvändningen kvarstår och att de planerade åtgärderna inte blir av samt verksamheten vid småbåtshamnen kommer att bedrivas med samma förutsättningar som finns idag. Detta innebär att det inte sker någon upprustning och modernisering av verksamheten med anordnade av spolplatta eller liknade för båttvätt. Verksamhetens omfattning och därmed miljöpåverkan med avseende på antalet båtplatser kommer därmed att vara oförändrade jämfört med hur det är idag.

Teknisk beskrivning - arbeten i vattenområdet

Förslaget till hamnlayout innebär en utfyllnad i vatten till en höjd av cirka 1,6 meter över medelvattenstånd. En ramp anläggs i den västra delen för iläggning och upptagning av båtar. Den nya vattenlinjen är planerad att till största delen vara en slant och längs en mindre sträcka en vertikal kajlinje. Bottendjupet planeras till cirka 3 meter under medelvattenstånd kring ramp för att kunna utföra av- och påmastning av segelbåtar. Förslag till hamnlayout ger en total area för vattenverksamhet på cirka 9 950 m². Denna area är fördelad på följande ytor:

<i>Hamnplan, utfyllnad till cirka 1,6 m över medelvattenstånd samt ramp</i>	<i>920 m²</i>
<i>Muddringsarbeten ner till 3 m under medelvattenstånd</i>	<i>800 m²</i>
<i>Muddringsarbeten för stödbensvall</i>	<i>1 000 m²</i>
<i>Flytbryggor med en total längd av 330 m (2,4 m breda)</i>	<i>800 m²</i>
<i>Båtförtöjningsområde</i>	<i>6 400 m²</i>
<i>Träbrygga</i>	<i>30 m²</i>

I den västra delen av det planerade muddringsområdet finns det en risk för att det kan behövs ett bergschakt i vattnet för att uppnå det önskade djupet om 3,0 meter under medelvattenstånd.

Utfyllnaden kommer ske med rena och geotekniskt stabila massor.

Den planerade rampen för att upptagning och sjösättning av båtar planeras att bli något under 6 m bred, 30 m lång och få en lutning på ca 1:6-1:7. Den anläggs ned till ett djup av ca 3 meter under medelvattennivån, som ligger på -0,37 meter (RH00).

En slänt med erosionsskydd skapas längs med vattenlinjen och i östra delen av området kommer en träbrygga att ersätta den befintliga släntkajen.

För att öka antalet båtplatser kommer de befintliga flytbryggorna att ersättas med nya. Bryggorna kommer vara ca 80 meter långa och ca 2,4 m breda. Den totala bryggglängden planeras till 330 meter. Flytbryggorna, med plats för cirka 200 båtar, kommer att förankras i sjöbotten med kätting och vikter.

Befintlig anläggning - yrkande om lagligförklaring

Kajlinjen i östra delen av området omfattas av yrkandet om lagligförklaring. Det finns sparsamt med information om anläggningens ålder och tekniska utförande men sannolikt påbörjades arbetena med anläggningen i början av 1930-talet då man fyllde ut vattenområdet med jord och sten. Därefter, oklart när, har området fyllts ut ytterligare och en kaj har anlagts.

Miljöpåverkan

Till ansökan har en miljökonsekvensbeskrivning bifogats och kan i korthet sammanfattas enligt följande; (i) För att förhindra olägenhet vid vattenarbetena kommer åtgärder vidtas för att begränsa risken för grumling under arbetena. Därutöver kommer ytliga förorenade sediment att separeras från de underliggande mindre förorenade sedimenten. Muddermassorna kommer att tas omhand genom deponering på godkänd deponi; (ii) De dominerande synpunkterna som förts fram under samrådet var om verksamheten är förenlig med naturreservatsföreskrifterna samt risken för att det ökade antalet transporter kan orsaka olägenhet för de boende i intilliggande bostadsområde; (iii) Den trafikutredning som har gjorts visar att bullersituationen i bostadsområdet inte bedöms påverkas av den tillkommande trafiken då denna är så pass liten relativt dagens trafik (ekvivalentnivå) samt att tunga fordon redan trafikerar sträckan (maximalnivå); (iv) De samlade miljökonsekvenserna av den sökta verksamheten bedöms totalt sett bli små. Skälen till bedömningen är upprustningen av den befintliga verksamheten till ett modernare och ett mer miljöanpassat utförande, den marginella ökningen av båttrafiken relaterat till den totala trafiken i Lännerstasundet, att förorenade sediment tas bort, att förorenad mark till största delen åtgärdas samt att mindre mängd lämnas på en djupare nivå i marken, att de planerade skyddsåtgärderna vid anläggandet och i den kommande driften kommer att leda till lägre belastning än tidigare. Detta sammantaget ger förutsättningar för att den totala miljöpåverkan från området blir mindre än vad den är idag.

Planerade skyddsåtgärder och försiktighetsmått - För att förhindra negativa miljökonsekvenser vidtas ett antal skyddsåtgärder både vid anläggningsskedet och i driftskedet vilka beskrivs i upprättad miljökonsekvensbeskrivning. Ett kontrollprogram kommer att upprättas i samråd med tillsynsmyndigheten. Kontrollprogrammet kommer att omfatta såväl anläggningsarbetena som den kommande driften av verksamheten. Sökanden har i ansökan och under målets fortsatta handläggning särskilt åtagit sig ett antal specifika skyddsåtgärder som anges separat under egen rubrik nedan.

Följverksamheter

Muddermassorna kommer att deponeras på godkänd deponi. Lämpliga deponier kan vara Sofielund i Huddinge, Löt i Vallentuna eller Högbytorp i Upplands-Bro. Den närmaste avfallsanläggningen, Kovik i Nacka, tar inte emot muddermassor. De förorenade sedimenten kommer att troligen skickas till Högbytorp som är behöriga att ta emot farligt avfall. Massorna kommer att transporteras från området i vattentäta containrar. Sedimenten kommer att bedöms utifrån Naturvårdsverkets föreskrifter om mottagning och deponering, kriterier och förfaranden för mottagning av avfall vid anläggningar för deponering av avfall (NFS 2004:10).

Den mark inom varvsområdet som är förorenad efter tidigare verksamheter kommer att saneras. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har med anledning av anmälan om efterbehandling enligt 28 § Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, beslutat om föreläggande om skyddsåtgärder, undersökningar och lämnande av uppgifter i samband med åtgärd av markförorening.

Vid en utökad verksamhet enligt scenario 1 (i utförd trafikutredning) bedöms det befintliga trafiksystemet klara den tillkommande trafikallsträngen. Dock behöver tillfartsvägen åtgärdas i de brantaste partierna med ny beläggning och diken för vattenavrinning anläggas. Vägen kommer att breddas något, sträckningen av tillfarten till hamnområdet kommer att ses över.

Området kommer att anslutas till kommunalt vatten och avlopp. VA-ledningar kommer att läggas i anslutning till tillfartsvägen i samband med att den rustas.

Vid en verksamhet med maximalt 200 båtar vid bryggor och möjlighet till maximalt 100 båtar på land behöver ytterligare parkeringsytor anläggas. Parkeringar ska då anläggas inom servitut avsett för parkering vid tillfartsvägen till området. Därutöver kommer parkering att kunna ske inom arrendeområdet.

Bygglov kommer att sökas för de båthallar som ska ersätta de som nu är rivna.

Tillåtlighet - Nyttan med projektet

En vattenverksamhet får bedrivas endast om fördelarna från allmän och enskild synpunkt överväger kostnaden samt skadorna och olägenheterna av den, vilket följer av 11 kap. 6 § miljöbalken. Den nu aktuella platsen är idag ianspråktagen av samma typ av verksamhet. Ansökan innebär en viss utökning av verksamheten och verksamhetsområdet. Det kan dock inte förutses att vare sig verksamheten eller åtgärderna kommer att medföra några skador eller olägenheter av nämnvärd

betydelse. Den sökta verksamheten bör, trots den utökade kapaciteten, snarare medföra bättre förutsättningar ur miljösynpunkt än den befintliga verksamheten. Utökningen av verksamheten kommer sannolikt att innebära att innehavaren av varvsverksamheten komma att öka antalet anställda. Den planerade verksamheten bedöms därför vara positiv ur samhällsekonomisk synpunkt.

Strandskydd

Åtgärderna och anläggningarna kommer att utföras och anläggas inom strandskyddat område. Området är redan idag ianspråktaget för småbåtshamn och åtgärderna för att utöka denna får inte anses stå i strid med syftet med strandskyddet.

Förenlighet med allmänna hänsynsregler och miljökvalitetsnormer

De allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken kommer att beaktas på följande sätt.

Kunskapskravet - Den planerade verksamheten innebär en viss påverkan på landskapsbilden, naturmiljön, friluftslivet, vattenmiljön och bullersituationen i området. Sökande har genom såväl egen personal som genom att anlita tekniska konsulter utrett hur verksamheten kommer att påverka hälsan för de närboende och den omgivande miljön samt hur olägenheter kan begränsas.

Försiktighetsprincipen - Sökanden kommer att se till att lämpliga skyddsåtgärder vidtas i syfte att begränsa de negativa effekterna på miljön, människors hälsa såväl under anläggningsfasen som vid den kommande driften av verksamheten, vilket närmare framgår av miljökonsekvensbeskrivningen. Sökande kommer vid upphandling, genomförande och drift säkerställa att såväl entreprenörer som egen personal känner till de risker som är förknippade med arbetena och vilka åtgärder som bör vidtas för att begränsa negativa effekter.

Tiden för genomförandet av arbeten i vattnet kommer att anpassas med hänsyn till djur- och växtliv i området samt även i övrigt planeras i tid och rum och intensitet för att tillgodose säkerhetsaspekterna och för att minimera påverkan på miljön.

Bästa möjliga teknik - Den beskrivna tekniken för att uppföra de aktuella vattenanläggningarna bedöms utgöra den bästa tekniken för ändamålet och har använts vid uppförandet av liknande anläggningar.

Produktvalsprincipen - Vid utfyllnaden kommer endast rena massor att användas. Miljöhänsyn kommer att iakttas i valet och vid inköp av de kemikalier som kommer att användas i verksamheten. Arbetsmaskinerna kommer att drivas med miljövänligt bränsle samt miljöanpassade smörjoljor.

Hushållnings- och kretsloppsprincipen - Verksamheten kommer att bedrivas och ta i anspråk ett område som redan är etablerat för liknade verksamhet och massor kommer i möjligaste mån att återanvändas, vilket även minskar emissioner från transporter. Vid driften av verksamheten kommer intresset av god hushållning att beaktas och avfall skall hanteras så att återanvändning och återvinning främjas.

Lokaliseringsprincipen - Valet av plats får mot bakgrund av vad som har anförts ovan anses uppfylla kraven i 2 kap. 6 § miljöbalken.

Miljö kvalitetsnormer - Den planerade verksamheten kommer inte att försvåra uppfyllandet av några miljö kvalitetsnormer, vilket närmare redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Spolplatta - En spolplatta, eller jämförbar åtgärd, kommer att installeras enligt Havs- och vattenmyndighetens riktlinjer. I den fortsatta projekteringen kommer förutsättningarna för en sådan åtgärd att utredas. Avgörandet för det slutliga valet av tvättningsmetod kommer att ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Villkorsförslag

Sökanden har slutligen föreslagit att följande villkor föreskrivs för tillståndet.

1. Samtliga arbeten ska utföras och verksamheten bedrivs i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angetts i ansökningshandlingarna samt vad sökanden i övrigt har uppgett eller åtagit sig.
2. Arbetena i vatten ska utföras på så sätt att grumling i möjligaste mån begränsas. Grumlande arbeten i vattenområden får inte utföras under perioden 1 april till 15 augusti.
3. Muddringsmassor ska tas omhand av godkänd deponi.
4. Sökande ska i god tid innan arbetena påbörjas och i samråd med tillsynsmyndigheten lämna ett förslag till kontrollprogram till tillsynsmyndigheten. Kontrollprogrammet ska omfatta såväl anläggningsarbetena som den kommande driften av verksamheten.

Kontroll av verksamheten - Ett kontrollprogram kommer att upprättas i samråd med tillsynsmyndigheten som avser egenkontroll av verksamheten och anläggningsarbetena. Av kontrollprogrammet kommer att framgå vilka åtgärder som kommer att vidtas i samband med arbetet med anläggandet av vattenverksamheterna så att villkor och övriga åtaganden som följer av ansökan uppfylls.

INKOMNA YTTRANDEN

Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten samt *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap* har avstått från att yttra sig.

Sjöfartsverket har anført att verket inte har något att erinra mot planerad vattenverksamhet. Sjöfartsverket har anført följande. Vid planering av bryggor och tilläggningsplatsers utformning bör hänsyn tas till svallpåverkan från angränsande farleder. Angränsande, allmänna farled är redan idag fartbegränsad och Sjöfartsverket kommer inte att tillstyrka ytterligare fartbegränsningar eller annan

inskränkning i användandet av farleden. Om behov finns för utmärkning av området för sjöfarten under anläggningstiden ska ansökan om tillstånd lämnas till Transportstyrelsen som beslutar om tillstånd för sjösäkerhetsanordning. Senast tre veckor före anläggningsarbeten påbörjas ska detta meddelas till Sjöfartsverket för information till sjöfarten via ordinarie informationsvägar. När byggnationen färdigställts ska dessa koordinater geodetiskt bestämmas och rapporteras till Sjöfartsverket för införande i sjökort. Även andra förändringar av information som anges i sjökort, exempelvis strandlinje eller bottentopografi, ska positionsbestämmas och rapporteras.

Länsstyrelsen i Stockholms län har anfört följande. Miljökonsekvensbeskrivningen behöver kompletteras med en beskrivning av de eventuella sprängningsarbetena och de miljökonsekvenser de kan medföra samt vilka skyddsåtgärder som ska vidtas. Länsstyrelsen ser positivt på de skyddsåtgärder som beskrivs i miljökonsekvensbeskrivningen angående grumlingsbegränsningar och begränsningar i spridning av föroreningar. Länsstyrelsen yrkar att dessa ska skrivas in som villkor i domen. Länsstyrelsen föreslår att villkor 2 skrivs om så att grumlande arbeten inte får ske från 1 april till 15 augusti. Länsstyrelsen anser det viktigt att anläggningar för latrintömning från båtar och båtbottentvätt med uppsamling av tvättvatten genomförs.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka kommun, genom Miljöenheten, har yrkat att skyddsåtgärder ska vidtas för att förhindra spridning av förorenade sediment under driftskedet. Täckning av sediment med geotextil och kross ner till ett djup om 5 meter torde vara det minsta miljöstörande alternativet. Nämnden har vidare yrkat att följande villkor åtföljer ett eventuellt tillstånd.

- Flytbryggor ska förankras på så sätt att kättingarna inte riskerar att röra upp sediment när bryggan rör sig.
- Muddringsmassor ska så långt möjligt transporteras sjövägen till godkänd deponi.
- Grumlande arbeten i vatten ska företas bakom tättslutande länsar med nedhängande, bottengående sedimentskärmar, och får endast utföras under den tidsperiod som sökanden själv föreslår, alltså från den 15 augusti och fram till isläggning.
- Spolplatta med minst 2-stegsrening av tvättvatten samt station för latrinmottagning ska anordnas. Utformningen av spolplattan och reningsanläggningen ska utarbetas i samarbete med tillsynsmyndigheten.

Miljöenheten bedömer att åtgärderna i stort kan genomföras enligt upprättad ansökan, men att det finns brister i ansökningshandlingarna.

- Nollalternativet är inte rimligt. Även om ingen upprustning skulle ske, är det sannolikt att kommunen ändå skulle ställa krav på anläggande av spolplatta. Även latrintömningsstation hade varit aktuellt oavsett tillbyggnaden. Latrintömningsförbudet som träder i kraft 2015 omfattar även Stäkets varv, som redan nu hyr ut båtplatser. Miljönyttan med åtgärden är således mycket mindre än vad som beskrivs i ansökan.

- De åtgärder som man söker för är – såvitt miljöenheten kan utläsa – scenario 2, alltså 200 båtar i vatten och 100 på land. Både ansökan och MKB:n är förvirrande då man ofta hänvisar till scenario 1, alltså 120 båtar i vatten och 75 båtar på land. Om man söker för scenario 2 i första hand och scenario 1 i andra hand borde man klargöra det, eftersom skillnaden på belastning är ganska stor. En stor del av belastningen på miljön kommer, såsom också nämnts i ansökningshandlingarna, från giftiga båtbottnfärger. En utökning av antalet båtplatser med nästan fyra gånger det nuvarande kommer att innebära att väldigt mycket mer miljöfarliga ämnen från båtfärger lakas ut till vattenmiljön i Skutviken. Varvet bör verka för att ge kunderna möjlighet att måla båten med giftfria färger och hitta lösningar för hur man kan hålla båtbottnen ren med mekaniska metoder i Skutviken.
- Ur rapporten *Undersökning av lekbotten och sediment i Lännerstasundet*, som WSP författade 2011, kan man utläsa att halterna av TBT i Skutviken är höga i en av mätpunkterna. Det framgår också att det finns en tydlig trend att MBT>DBT>TBT, dvs. att halterna av nedbrytningsprodukterna av TBT är högre än halterna av TBT. Men hur höga dessa halter är redovisas inte. Miljöenheten skulle vilja veta vad den totala halten av tennorganiska föreningar är, eftersom DBT är lika giftigt som TBT och MBT är endast marginellt mindre giftigt. Risken är ju att sedimenten är giftigare än vad man får anledning att tro om man bara tittar på TBT-halterna.
- Fortfarande saknas redogörelse för hur ökad båttrafik kommer att påverka de förorenade sedimenten i viken. Nästan alla båtplatser vid de nya bryggorna från mitten och österut kommer att ha ett vattendjup på maximalt 3 meter. Gränsen för när det kan antas vara så djupt att ingen grumling sker av förbipasserande båtar har i WSP:s rapport uppgetts ligga under 8 meter. En diskussion om möjliga skyddsåtgärder för driftskedet saknas. Täckning av sedimenten kan vara en lösning.
- Inte heller har man redogjort för varför just flytbryggor är det bästa alternativet. Det finns en risk för pumpeffekter när flytbryggor läggs på grunt vatten (< 2 meter) och viken utsätts för mycket svallvågor, vilket är skadligt i synnerhet när botten består av lösa sediment. Flytbryggor kan också, beroende på vilken konstruktion man väljer, orsaka betydligt sämre vattengenomströmning än en pålad brygga.

Nacka miljövårdsråd i samråd med Nacka-Värmdö hyresgästförening har yrkat att ansökan ska avslås. De har anfört i huvudsak följande. Den planerade exploateringen strider direkt mot föreskrifterna för naturreservatet. I föreskrifterna anges att de inte ska utgöra hinder för Stäkets varv att utföra tillbyggnad, dock endast för varvsverksamhet. Föreskrifterna tillåter inte planerad marina. En exploatering enligt kommunens ansökan strider också mot vad som angetts som grund för inrättandet av naturreservatet och som skäl för att avsätta området som naturreservat.

Nacka kommun och berörda marinföretag i omgivningarna har under lång tid försökt få till stånd ett omfattande marincenter i området nära Fisksätra holme i södra delen av Lännerstasundet. Ett sammanhängande marint område är av mycket omfattande karaktär, som i praktiken kan sträcka sig från Fisksätra till Skutviken

medför ökad belastning på både land och vatten längs hela strandlinjen i och utanför naturreservatet. En stor del skulle bli ianspråktagen av fritidsbåtar till lands och i vattnet. Vidare skulle en ökad belastning av bil- och båttrafik i omgivningen bli följden. Allmänhet och närboendes tillgång till vattenområden och strand samt naturreservatet riskerar att allvarligt begränsas och störas av dessa verksamheter. Hänsyn till natur och djurliv talar också för att avslå ansökan. Exploateringsstrycket är högt i närområdet. Ett par skyddade grunda vikar bör snarare återställas som lekomyråden för fiskar och mänsklig rekreation än exploateras. En fördjupad utredning och miljökonsekvensbeskrivning krävs, där adekvata provtytor och fiskbestånd samt lekomyråden undersöks även utanför själva varvsområdet, i de skyddade grunda vikarna intill, som kommer att utsättas för ökad belastning om aviserade åtgärder vidtas. - Nacka miljövårdsråd har till domstolen gett in ca 150 namnunderskrifter mot kommunens ansökan från boende i området.

Nacka miljövårdsråd har vid och efter huvudförhandlingen anfört bl.a. att Skogsö naturreservat offras för att en dryg handfull arbetstillfällen flyttas från Fisksätra till Skutviken, dvs. att det s.k. båtnadsvillkoret inte är uppfyllt.

Naturskyddsföreningen Saltsjöbaden har anfört i huvudsak följande. Den kraftigt planerade utbyggnaden strider mot hela syftet med Skogsö naturreservat samt översiktsplanen och Nacka kommuns kustprogram. Utbyggnaden skulle innebära kraftiga ingrepp inom såväl det trånga och känsliga vattenområdet som marken på och kring Skutudden. Den skulle också innebära muddring, schaktning och sprängning i ett naturskyddat område som länsstyrelsen i Stockholm har klassat som lekomyråde för fisk, bland annat abborre, gädda och gös. Föreningen anser i första hand att inget båtvarv ska finnas vid Skutviken. Konsekvenserna på miljön av både befintlig verksamhet och planerad utbyggnad är alltför stora för att finnas med i naturreservatet. Om ett nytt båtvarv ändå avses att etableras i Skutviken ska det vara ett utpräglat träbåtsvarv av samma omfattning som idag. I kustprogrammet anges att ”varvet vid Skutviken måste få utvecklas”. Detta kan dock inte innebära att det måste ökas till fyra gånger den befintliga storleken på vintern och tre gånger befintlig kapacitet på sommaren. Särskilt med tanke på att vid Fisksätra planeras båtvarv med marina för ca 500 bryggplatser för båtar. Vid bildandet av Skogsö naturreservat var ett betydande argument att småbåtsvarvet skulle vara kvar av kulturhistoriska skäl. Nu är ca 95 procent av de gamla varvsbyggnaderna rivna, varför det kulturhistoriska argumentet för varvet nästan helt saknas. Området kring varvet omfattas av riksintresse för kust- och skärgårdsområdet, vilket måste innebära en stor varsamhet med exploatering på land och i vatten. En utökad båtverksamhet medför med nödvändighet förutom störningar i naturmiljön på land även ökad belastning i omkringliggande vatten och bottnar genom föroreningar från båtarna.

BEMÖTANDE

Sjöfartsverkets synpunkter

Sökanden avser att följa de rekommendationer och efterkomma de krav som ställs beträffande utmärkning under anläggningstiden samt krav på meddelande till myndigheten när byggnationen påbörjats samt färdigställt.

Länsstyrelsens synpunkter

Sökanden har kompletterat miljökonsekvensbeskrivningen med en beskrivning av miljöpåverkan och miljökonsekvenser avseende sprängningsarbetena. Sökanden har anført att det dock sannolikt inte kommer att behöva utföras några sprängningsarbeten. Sökanden godtar länsstyrelsens förslag till villkor när grulande arbeten får utföras. Som framgår av ansökningshandlingarna kommer möjligheterna att tömma fritidsbåtarnas toaletter att samordnas med verksamheten vid Fisksätra marina.

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens synpunkter

Nollalternativet - Sökanden har utgått från nuvarande krav och inte kommande regeländringar. Tillsynsmyndigheten har hittills inte riktat några krav på inrättande av spolplatta.

Antalet båtplatser - Sökanden kan hålla med om att ansökningshandlingarna i någon mån kan tyckas vara motsägelsefulla. De flytbryggor som omfattas av kommunens yrkanden motsvarar en kapacitet om maximalt 200 båtar i vattnet. Bryggornas utformning beskrivs närmare i den tekniska beskrivningen.

Frågan om sediment - Tribyltenn (TBT) är en organisk tennförening som har använts som båtbottnfärg för att förhindra påväxt av bland annat alger och havstulpaner. TBT har sedan 1989 varit förbjudet att använda på fritidsbåtar (<25 m) och sedan 2003 har TBT varit totalförbjudet inom EU.

Analyser av sediment längs Sveriges kuster visar att det fortfarande finns höga halter TBT. Särskilt höga halter har påträffats i småbåtshamnor och hamnar. Studier visar på att det lokalt fortfarande förekommer ny tillförsel av TBT till sedimenten. Generellt finns det inga recenta marina sediment som inte innehåller TBT och dess nedbrytningsprodukter, DBT (dibutyltenn) och MBT (monobutyltenn).

Länsstyrelsen i Södermanland har konstaterat att det inte bara är vid hamnor och småbåtshamnor som det finns sediment som innehåller TBT. Ämnet finns även i naturhamnar. TBT och MBT har påvisats längs hela Södermanlands kust.

I Skutviken har det tagits tre prover (se WSPs rapport 2011-06-13, Undersökning av lekbotten och sediment i Lännerstasundet) varav två har analyserats med avseende på TBT och dess nedbrytningsprodukter. I punkt 6 konstateras 3,0 µg TBT per kg TS och 17 µg MBT per kg TS. I punkt 8 var halterna 21 µg TBT per kg TS, 38 µg MBT per TS samt 31 µg DBT per kg TS. Dessa värden kan jämföras med den provtagning som vid samma tillfälle gjordes vid Fisksätra där halter av TBT på upp till 1200 µg per kg TS har mätts upp.

SGU har under längre tid undersökt TBT i sediment runt Sveriges kust, främst i hamnor och hamnar. Resultaten sammanställdes år 2011 i Naturvårdsverkets remiss för nya bedömningsgrunder för sediment. 25 % av alla undersökta sedimentprover uppvisar TBT-halter som överstiger 100 µg/kg TS. På en femgradig skala hamnar de uppmätta TBT-halterna i klass 2 respektive 3. Ytsediment i Svealandskusten har i tidigare undersökning uppvisat halter i intervallet <1-92 µg/kg TS (Sternbeck m

fl., 2003). Sammantaget bedömer sökanden att TBT-halterna i Skutvikens sediment är i nivå med regionala bakgrundsvärden.

Som en jämförelse kan nämnas att 100 µg TBT per kg TS brukar vara ett begränsningsvärde för att dumpa muddermassor i marina miljöer.

Båttrafiken i Lännerstasundet är intensiv. Trafiken till och från Skutviken består främst av segelbåtar och äldre trämotorbåtar vilka i relation till den totala båttrafiken bedöms ha en marginell betydelse när det gäller uppgrumling av förorenade sediment i området. De grunda bottenar som eventuellt skulle kunna påverkas av båttrafik är sannolikt redan idag påverkade av svall från större fartyg samt från vågor.

Den kommande driften av småbåtshamnen i Skutviken bedöms inte öka belastningen av TBT i närområdet. Denna bedömning görs utifrån bakgrundsbelastningen i området. Det uppgrumlade sediment som kan komma att spridas vid kommande drift bedöms ha samma föroreningsgrad som redan idag finns i sedimenten i närområdet.

Utifrån de uppmätta halterna av TBT och dess nedbrytningsprodukter görs bedömningen att det vare sig är miljömässigt eller ekonomiskt motiverat att vidta den av miljöenheten föreslagna åtgärden att täcka över botten till ett djup av 5 meter. En övertäckning av ett så pass stort område som skulle kunna vara aktuellt innebär i sig miljöpåverkan som inte är marginell. En övertäckning innebär både en direkt fysisk påverkan på bottenförhållandena samt att genomförandet i sig innebär en uppgrumling av sediment.

De sediment som är direkt berörda av de planerade bryggorna kommer, som redovisats i miljökonsekvensbeskrivningen, att muddras och transporteras till godkänd deponi. Övriga sediment bör lämnas opåverkade på plats, en åtgärd som även överensstämmer med Naturvårdsverkets rapport "Muddring och hantering av muddermassor" i vilken det på sidan 12 anges att "Muddring av förorenade sediment bör normalt undvikas. Det är ofta bäst att låta förorenade sediment ligga kvar orörda om inte syftet med muddringen är att sanera området. I de fall det finns risk för att de förorenade sedimenten kan spridas bör de dock tas bort".

Transportsättet av muddringsmassorna bör inte regleras i villkor, utan är snarare en fråga som bör regleras i kontrollprogrammet.

Frågan om flytbryggor - Valet av typ av brygga grundar sig på ett flertal faktorer. Fördelen med flytbryggor är att de klarar islast bättre och att ingreppen i botten blir mindre än att anlägga en pålad brygga. Mot bakgrund av de geologiska förutsättningarna på platsen, är flytbryggor även att föredra. Kostnaden för att anlägga och bibehålla en flytbrygga är samtidigt betydligt lägre än en pålad brygga. Bryggorna kommer att förankras på sådant sätt som miljöenheten föreslår.

Sökanden menar att det endast sker en marginell försämring av vattengenomströmningen då bryggorna endast går ned ca 50 cm under vattenytan. Vid valet av

brygga kommer man att välja en brygga som minimerar försämringen av vattengenomströmningen under bryggorna. Där vattennivån är låg kommer bryggorna att vara förankrade i en fast konstruktion.

Fråga om spolplatta etc. – Sökanden åtar sig att utföra en spolplatta och station för latrintömning i samråd med tillsynsmyndigheten.

Nacka miljövårdsråd/Nacka-Värmdö hyresgästförenings synpunkter

Ansökan omfattar åtgärder i vatten och omfattningen av det i anspråktaga vattenområdet kommer att bli marginellt större än tidigare. På landområdet har det bedrivits varvsverksamhet under lång tid. Någon ytterligare begränsning av allmänhetens tillträde till området torde därmed den sökta verksamheten inte medföra. Naturreservatsnämnden i kommunen har i beslut den 23 oktober 2012 meddelat att dispens inte krävs för att genomföra de sökta åtgärderna. Beslutet överklagades inte och har vunnit laga kraft.

Den relevanta miljöpåverkan och dess konsekvenser har redovisats i den till ansökan hörande miljökonsekvensbeskrivningen. Av den trafikutredning som kommunen låtit utföra, framgår att transporterna kommer att öka något under anläggningsskedet och ha en viss men acceptabel påverkan under drifttiden. Verksamheten bedöms inte ha någon ytterligare påverkan än den som redovisats.

Kommunen anser sig ha uppfyllt kravet på samråd som följer av miljöbalkens bestämmelser.

Naturskyddsföreningen Saltsjöbadens yttrande

Omfattningen av verksamheten grundar sig på det behov av båtplatser som anses föreligga samt behovet av utökning av den i anspråktaga ytan på grund av expansionen av varvsverksamheten. Verksamhetsområdet har varierat under åren och har tidigare haft en omfattning som motsvarar sökt verksamhet. Verksamheten kommer huvudsakligen vara inriktad mot träbåtar. Omfattningen av den i anspråktaga ytan är ett led i utveckling av varvet och följer intentionerna i kommunens kustprogram. Varvsverksamheten, som inte är föremål för denna prövning, avses att bedrivas i enlighet med de allmänna hänsynsregler och bestämmelser som följer av miljöbalken.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har hållit huvudförhandling och syn i målet den 23 januari 2014.

Rådighet

Mark- och miljödomstolen konstaterar att sökanden har rådighet för sökt verksamhet.

Miljökonsekvensbeskrivning

En miljökonsekvensbeskrivning och samrådet måste anpassas till den sökta verksamhetens art, omfattning och verkningar. Det är angeläget att det inte ställs längre gående krav än vad som är motiverat i varje enskilt ärende (se prop. 2004/05:129 s 92). Av handlingarna framgår att tillståndsansökan föregåtts av ett s.k. utökat samråd enligt 6 kap. 4 § första stycket 2 a miljöbalken. Sökanden har efter synpunkter från länsstyrelsen kompletterat miljökonsekvensbeskrivningen med en beskrivning av eventuella sprängningsarbeten och de miljökonsekvenser som de kan ha samt vilka skyddsåtgärder som behöver vidtas. Mark- och miljödomstolen finner att sökanden har genomfört föreskrivet samråd och i övrigt iakttagit vad som kan krävas beträffande miljökonsekvensbeskrivningsprocessen enligt 6 kap. miljöbalken.

Av 6 kap. 7 § miljöbalken framgår vilka krav som gäller för miljökonsekvensbeskrivningens innehåll. I detta fall kan, enligt mark- och miljödomstolens bedömning, sökandens miljökonsekvensbeskrivning, med den komplettering som sökanden gjort under målets handläggning, anses uppfylla kraven i 6 kap. miljöbalken. De synpunkter som framförts vad gäller brister i miljökonsekvensbeskrivningen är således inte sådana att miljökonsekvensbeskrivningen inte kan godtas som det beslutsunderlag som den är avsedd att vara.

Miljökonsekvensbeskrivning ska således godkännas.

Laglighetsprövning

Av 17 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken framgår att om en vattenanläggning har tillkommit utan tillstånd enligt vattenlagen (1983:291) eller motsvarande äldre lagstiftning får den som äger anläggningen eller avser att utnyttja den för vattenverksamhet begära prövning av anläggningens laglighet hos mark- och miljödomstolen. Enligt 18 § nämnda lag bedöms lagligheten enligt bestämmelserna som gällde vid anläggningens tillkomst.

Yrkandet om lagligförklaring har inte ifrågasatts av berörda remissmyndigheter. Kajen, som enligt sökandens uppgifter troligen har tillkommit under 1930-talet, ska anses som laglig om det inte kan anses visat att den i något avseende förnärmat annans rätt eller allmänna intressen. Några sådana omständigheter har enligt mark- och miljödomstolens bedömning inte framkommit. Vad Nacka miljövårdsråd anfört ändrar inte denna bedömning. Yrkandet om lagligförklaring ska således bifallas.

Tillåtlighet

Verksamhetsområdet omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser men är i sin helhet beläget inom naturreservatet Skogsö samt inom riksintresseområde kust och skärgård enligt 4 kap. 2 § miljöbalken. En fråga i målet har varit huruvida den tillståndssökta verksamheten är förenlig med föreskrifterna för naturreservatet. I föreskrifterna anges att dessa inte ska utgöra hinder för Stäkets varv att utföra tillbyggnad, dock endast för varvsverksamhet. Bl.a. Nacka naturvårdsråd har anfört att de åtgärder som nu söks tillstånd för inte kan anses utgöra tillbyggnad för varvsverksamhet och inte heller i övrigt är förenliga med föreskrifterna. Av

handlingarna framgår att sökanden hos Naturreservatsnämnden i Nacka kommun ansökt om dispens från föreskrifterna för åtgärder som syftar till en upprustning av Skutuddsvikens småbåtsvarv (Stäkets varv), bl.a. en ny hamnplan. I ansökan till Naturreservatsnämnden beskrivs under rubriken "5. Ny hamnplan" huvudsakligen de åtgärder som sökanden nu ansökt om tillstånd för. Till ansökan bifogades också samrådsunderlaget daterat den 13 april 2012 där den sökta verksamheten beskrivs mer ingående. Naturreservatsnämnden beslutade den 23 oktober 2012 att det inte krävdes dispens från reservatsföreskrifterna för att utföra bl.a. ny hamnplan enligt ansökan. Nämnden konstaterade i sitt beslut att åtgärderna avsåg att upprusta Skutuddens småbåtsvarv (Stäkets varv) och hålla området kulturhistoriska miljölevande och att föreskrifterna därmed inte utgjorde något hinder mot att utföra föreslagna åtgärder. Beslutet har vunnit laga kraft. Mark- och miljödomstolen finner inte anledning att göra någon annan bedömning i denna fråga än den Naturreservatsnämnden har gjort. Något hinder mot att tillåta den sökta verksamheten på denna grund föreligger därför inte.

Mark- och miljödomstolen finner vidare att den sökta verksamheten får anses ha en lämplig lokalisering och även i övrigt vara förenlig med de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. 2-7 §§ miljöbalken och hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. samma balk. Det saknas anledning att anta att verksamheten kommer att medföra att någon miljö kvalitetsnorm inte kommer att kunna följas. Den så kallade samhälls-ekonomiska nyttan enligt 11 kap. 6 § miljöbalken bedöms överväga kostnaderna samt skadorna och olägenheterna av vattenverksamheten. Vad Nacka miljövårdsråd anfört i denna del föranleder ingen annan bedömning. Domstolen finner slutligen att det inte heller föreligger något hinder mot den sökta vatten-verksamheten med hänsyn till bestämmelserna om strandskydd i 7 kap. miljöbalken.

Sammanfattningsvis anser mark- och miljödomstolen att tillstånd kan lämnas till den sökta vattenverksamheten med det förtydligande angående antal flytbryggor och sammantagen total längd av bryggorna som framgår av domslutet.

Villkor och kontroll m.m.

Mark- och miljödomstolen erinrar om att tillstånd lämnas till sökanden att vidta vattenbyggnadsåtgärder och utöva vattenverksamhet i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden har anfört i ansökningshandlingarna, övriga handlingar och ritningar samt i övrigt anfört och åtagit sig i målet. Ett villkor om detta ska för klarhetens skull föreskrivas.

Domstolen noterar i detta sammanhang att sökanden i ansökan och under målets fortsatta handläggning särskilt åtagit sig ett antal specifika skyddsåtgärder vilka redovisas i upprättade handlingar. Av särskilt intresse kan följande åtagande nämnas.

Sjösäkerhet - Sökanden ska i god tid före arbetena påbörjas och fortlöpande hålla Sjöfartsverket samt Stockholms sjötrafikområde underrättade om projektets fortskridande och därvid även ge underlag för eventuella kungörelser i "Underrättelser för sjöfarande"(Ufs) samt i samråd med Sjöfartsverket anordna en eventuell utmärkning av arbetsområdet om behov föreligger.

Sökanden ska skicka kartmaterial till Sjöfartsverket som underlag för revidering av sjökort och nautiska publikationer när arbetet slutförts.

Risk och säkerhet - Vid behov av sprängning kommer sökanden att ta kontakt med tillsynsmyndigheten för att i samråd diskutera och komma överens om lämpliga skyddsåtgärder.

Grumling - Arbetena i vatten kommer att utföras på ett sådant sätt att risken för grumling begränsas så långt som möjligt bl.a. genom att avskärmande åtgärder vidtas med geotextil som skärmar (gardiner) som förankras med flytlänsar och går ner till botten där de förankras med bojstenar eller liknande.

Förorenade sediment - De avskärmande åtgärderna kommer väsentligt att minska slamspridningen och därmed spridningen av föroreningarna när arbeten i vattenområdet genomförs. Direkt efter det att muddermassorna har tagits upp placeras de i vattentäta containrar. Därefter fraktas massorna till en godkänd deponi. Det övre sedimentskiktet, som är förorenat, kommer att separeras från de underliggande renare massorna. Flytbryggorna kommer att förankras på så sätt att kättingarna inte riskerar att röra upp sediment när bryggorna rör sig.

Samtidig marksanering - Det finns förorenad mark inom varvsområdet. Huvuddelen av markföroreningarna kommer att åtgärdas genom schaktsanering. Arbetet med att åtgärda föroreningarna i mark bedöms inte påverka vattenområdet i och med att huvuddelen av markföroreningarna finns i ytlig jord över havsnivån. Med syfte att minimera en negativ miljöpåverkan kommer skyddsskärmar/siltgardiner installeras i vattnet för att minska spridning av avrinnande grumligt vatten.

Buller - Vid muddring och anläggningsarbeten används utrustning med så låga bulleremissioner som möjligt.

Spolplatta och latrintömning – En spolplatta och en station för latrintömning kommer att utföras i samråd med tillsynsmyndigheten.

Det kan därefter konstateras att det - med ett undantag - föreligger en samsyn i att föreslagna villkor, efter revideringar, är lämpliga för verksamheten. Mark- och miljödomstolen delar denna bedömning. Beträffande den fråga där skiljaktighet föreligger, täckning av sediment med geotextil och kross, har sökanden vid huvudförhandlingen anfört att metoden är tekniskt komplicerad och dyr och att miljönyttan är begränsad eftersom sedimenten inte är starkt förorenade. Domstolen delar sökandens bedömning. Något villkor i denna del ska således inte föreskrivas.

Sökanden ska slutligen, i enlighet med vad sökanden själv föreslagit, i god tid innan arbetena påbörjas och i samråd med tillsynsmyndigheten lämna ett förslag till kontrollprogram till tillsynsmyndigheten. Kontrollprogrammet ska omfatta såväl anläggningsarbetena som den kommande driften av verksamheten. Transportsättet för muddringsmassorna ska regleras i kontrollprogrammet.

Övrigt

Sökandens förslag om arbetstid och tid för framställande av anspråk på grund av oförutsedd skada godtas.

Sökanden har inte framställt någon invändning mot tidigare bestämd prövningsavgift i målet och avgiften ska nu slutligt fastställas till samma belopp, 30 000 kr.

Länsstyrelsens yrkande om ersättning för rättegångskostnader med 9 600 kr, avseende 12 timmars arbete, har medgetts av sökanden och ska bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga 2 (DV 425)

Överklagande senast den 20 mars 2014. Prövningstillstånd krävs.

Ylva Osvald

Ola Lindstrand

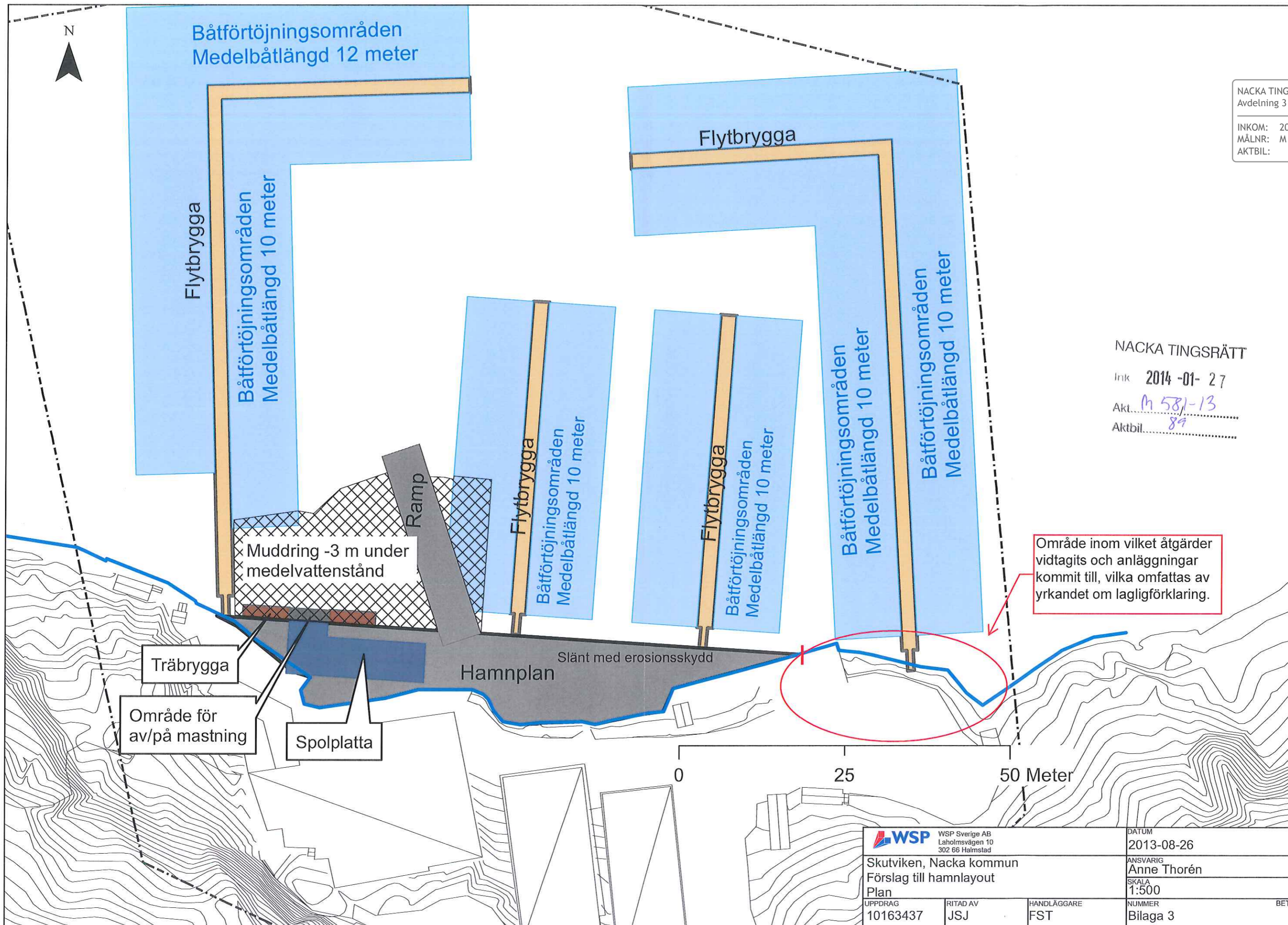
I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Ylva Osvald, ordförande, och tekniska rådet Ola Lindstrand samt de särskilda ledamöterna Christer Lännergren (skiljaktig) och Carl-Lennart Åstedt.

SKILJAKTIG MENING

Särskilda ledamoten Christer Lännergren vill avslå ansökan och anför följande.

Miljökonsekvensbeskrivningen är undermålig vad gäller fiskeribiologiska värden. Skutviken är möjligen det enda område i Lännerstasundet som kan fungera som uppväxtområde. Sökanden har gjort en mycket ytlig undersökning och skriver själva ”Det är dock svårt att dra några säkra slutsatser av besöket. För att få bättre klarhet i fiskbeståndens sammansättning behövs provfiske med översiktsnät och för att få bättre kunskap om miljöns funktion som rekryteringsområde behövs yngelprovfisken”.

Trots Naturreservatsnämndens beslut anser jag att de åtgärder som ansökan avser, vilka syftar till att uppföra en marina, tydligt strider mot reservatsbestämmelserna.

NACKA TINGSRÄTT
 Avdelning 3
 INKOM: 2014-02-27
 MÅLNR: M 581-13
 AKTBIL:

NACKA TINGSRÄTT
 Ink 2014-01-27
 Akt. M 581-13
 Aktbil. 89

Område inom vilket åtgärder vidtagits och anläggningar kommit till, vilka omfattas av yrkandet om lagligförklaring.

WSP WSP Sverige AB Laholmsvägen 10 302 66 Halmstad		DATUM 2013-08-26	
Skutviken, Nacka kommun Förslag till hamnlayout Plan		ANSVARIG Anne Thorén	
UPPDRAG 10163437		RITAD AV JSJ	HANDLÄGGARE FST
		NUMMER Bilaga 3	BET

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL DÄR MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN ÄR FÖRSTA INSTANS

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn samt datum för domen och målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i Mark- och miljööverdomstolen inte lagts fram tidigare, ska klaganden förklara anledningen till omständigheten eller beviset inte åberopats i mark- och miljödomstolen. **Skriftliga bevis** som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i Mark- och miljööverdomstolen.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.